

Toto rozhodnutí nabylo právní moc.
dne ..... 31.7.2022 .....

Spisová značka: 5 T 5/2002 - 147

V Českých Budějovicích
dne ..... 12.09.2022 .....

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem Jaroslavem Komárkem
v hlavním líčení konaném dne 19. 6. 2002 v Českých Budějovicích **t a k t o :**

Obžalovaný

R [REDACTED] P [REDACTED],

nar. [REDACTED] v [REDACTED] zaměstnanec firmy [REDACTED], bytem [REDACTED]
[REDACTED] t. č. v místě bydliště,

u z n á v á s e v i n n ý m , ž e

dne 8. 6. 1998 v 15.00 hod., v Autopůjčovně - J [REDACTED] T [REDACTED], [REDACTED]
uzavřel půjčovní smlouvu č. 1209-1201 a půjčil si osobní automobil tov. zn. Škoda Felicia - combi
SPZ [REDACTED] na dobu do 15. 00 hod. dne 16. 6. 1998, avšak v uvedený den ani později vozidlo
nevrátil, neboť je krátce po převzetí, v rozporu s podmínkami smlouvy bez souhlasu vlastníka
vyvezl mimo území České republiky, konkrétně na Ukrajinu, kde vozidlo zapůjčil jiné osobě, vrátil
se zpět na území republiky bez tohoto vozidla, čímž byla způsobena vlastníkovu vozidla J [REDACTED]
T [REDACTED] nar. [REDACTED] škoda ve výši nejméně 193.800,- Kč, neboť obžalovaný vozidlo ani do
současné doby vlastníkovu nevrátil,

t e d y - neoprávněně přechodně užíval věc, která mu byla svěřena a způsobil tak na cizím majetku
škodu nikoli malou,

č í m ž   s p á c h a l

trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák.,

a odsuzuje se za to

podle § 249 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 10 (deset) měsíců.

Podle § 58 odst. 1 tr. zák., § 59 odst. 1 tr. zák. se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 1 (jeden) rok a 6 (šest) měsíců.

Podle § 59 odst. 2 tr. zák. se obžalovanému ukládá, aby v průběhu zkušební doby podle svých sil nahradil poškozenému J. T. nar. způsobenou škodu.

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obžalovaný povinen uhradit poškozenému J. T. nar. bytem škodu v částce 193. 800,- (stodevadesátřítisícosmsetkorun) Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. ř. se poškozený J. T. odkazuje se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í :

Obžaloba Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích klade R. P. za vinu spáchání trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., jehož se měl dopustit výše popsáním jednáním, a dále trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák., jehož se měl dopustit souběžně s výše uvedeným jednáním tím, že ve svém cestovním pasu č. 7316008 do razítka z hraničního přechodu Vyšné Německé ze den 16. 8. 1998 sám doplnil SPZ vozidla Škoda Felicia a razítka po výslechu na OOP Vimperk ze dne 23. 7. 1999 v pasu přeškrtil.

Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích, sp. zn. 5T 25/2000 ze dne 7. 8. 2000 byl obžalovaný uznán vinným oběma trestnými činy a byl mu uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 16 měsíců se stanovením zkušební doby na 2 roky a 6 měsíců a dále povinnost k úhradě škody poškozenému J. T. v částce 193. 800,- Kč.

K odvolání obžalovaného i státní zástupkyně byl tento rozsudek okresního soudu zrušen rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích, sp. zn. 3 To 837/2000 ze den 9. 4. 2001, obžalovaný byl uznán vinným trestným činem zpronevěry podle § 248 odst. 2 tr. zák. a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 1 rok se stanovením zkušební doby na 2 roky a 6 měsíců. Rozsudek nabyl právní moci dne 9. 4. 2001.

Rozsudkem Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 3 Tz 267/2001 ze dne 18. 12. 2001, kterým byla projednána stížnost pro porušení zákona podána ministrem spravedlnosti ČR ve prospěch R. P. byly zrušeny oba citované rozsudky Okresního soudu i Krajského soudu v Českých Budějovicích s tím, aby Okresní soud v Českých Budějovicích věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, neboť byl porušen zákon v neprospěch obžalovaného R. P.

Uvedený rozsudek vytyká předchozím rozhodnutím otázku viny obžalovaného, pokud jde o trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák., když se ztotožnil s rozhodnutím odvolacího soudu, že jednání obžalovaného R. P. nenaplní znaky trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1tr. zák.. Pokud jde o trestný čin zpronevěry, je nutné doplnit dokazování v rozsahu naznačeném v odůvodnění citovaného rozsudku Nejvyššího soudu ČR.

Soud v průběhu hlavního líčení, které bylo konáno v nepřítomnosti obžalovaného ve smyslu ustanovení § 202 odst. 2 tr. ř., neboť R. P. byl včas a řádně o jednání vyrozuměn a bez uvedených důvodů se hlavního líčení nezúčastnil, především přečetl výpověď obžalovaného z přípravného řízení i z průběhu hlavního líčení i odvolacího řízení, které bylo konáno u Krajského soudu v Českých Budějovicích dne 9. 4. 2001. Zde nezjistil žádné nové skutečnosti, než které byly zjištěny v původním řízení.

Je tedy zřejmé, že obžalovaný R. P. k celé věci vypověděl, že den 1. 6. 1998 volal V. Ř. že se nachází na Ukrajině, potřeboval by se spojit s paní V. Ř. v tom smyslu, že neměl potřebné peníze a chtěl, aby mu je přivezli, když šlo o peníze z prodeje bytu. V. Ř. toto přislíbila, ovšem takovým způsobem, že pojedje na místo rovněž. Protože neměli v té době k dispozici doma žádné vhodné auto z hlediska technického stavu, došlo skutečně v Českých Budějovicích k zápůjčce vozidla Škoda Felicia - combi, SPZ . Při jízdě z Českých Budějovic pak přešli někde u Břeclavi hranici se Slovenskou republikou. V oblasti Michalovců volali V. Ř. a domluvili se, že přijedou na hraniční přechod, kam se dostaví i Ř. Společně pak překročili hranice, odjeli do nějaké vesnice. V. Ř. chtěl odvést do Užhorodu, kde mělo dojít k vyrovnání nějakých dlužných částek. K překročení hranice na Ukrajinu došlo dne 9. 6. 1998. Předpokládal však, že ještě toho večera se budou vracet na naše území. Když přijeli do Užhorodu, Ř. stále něco vyřizoval, čekal na nějaké peníze, to trvalo přibližně 2 dny. Poté jim řekl, že musí odcestovat do Kyjeva, což se stalo asi za další den a zde se Ř. setkal s nějakým mužem, který mu dlužil peníze. Po dobu přibližně dalšího týdne se s tím mužem dohadoval, resp. sháněl telefonicky peníze, v té době bylo

auto zaparkováno na parkovišti. Vzhledem k uplynulé době došlo mezi ním a Ř. k hádce, neboť on chtěl jet zpátky. Nakonec mu bylo řečeno, že peníze má mít muž jménem M. On, protože byl odkázán na pokyn Ř., který se s tím M. dohodl, že pojedou do Čečenska a zde Ř. peníze dostane, musel se tomuto podrobit. Asi po třech dnech dorazili na místo, kde M. bydlel, což je přibližně 20 až 30 km za Groznym. Ř. zde vyřizoval potřebné věci, on sám s matkou čekali v bytě. Ř. hovořil o tom, že situace je nebezpečná, chtěl jet pro peníze a zajistit co nejrychlejší cestu z místa. Došlo také k tomu, že Ř. a M. někam odjeli a vrátili se následujícího dne. M. přivezl Ř. autem VW Golf combi s pražskou poznávací značkou, okamžitě sbalili věci, odjeli na vlakové nádraží a teprve ve vlaku jim začal Ř. vysvětlovat, kde skončila zapůjčená Škoda Felicia v tom smyslu, že jejich auto vyměnil za jeho svobodu a může být rád, že žije. Celá situace byla velmi komplikovaná, do Kyjeva přijeli za tři až čtyři dny. M. k celé věci také uvedl, že auto bylo vyměněno za dvě cisterny nafty. V Kyjevě pak pobývali asi 14 dnů. Pak přijeli do Užhorodu společně s Ř. a to do stejného bytu jako při příjezdu dne 9. 6. 1998. Dále obžalovaný uvedl, že byl ve složité situaci, neboť neměl vůbec žádné peníze, nechtěl se však vrátit bez auta. Ř. mu řekl, že zařídí potvrzení od policie, že vozidlo bylo ukradeno, ale nic takového nezařídil. Přibližně po 6 až 7 týdnech při čekání na peníze na cestu a na potvrzení o krádeži auta, se opět setkal s Ř., který mu peníze na cestu dal. Matka ovšem zůstala v Kyjevě, když Ř. sdělil, že také ona přijede po 2 dnech zpátky do České republiky. Když přijel domů on, tedy 16. 8. 1998, poslal telegram do autopůjčovny panu T. že auto přiveze později. To udělal proto, aby získal čas, že vše doplatí.

V průběhu hlavního líčení obžalovaný setrval na výše uvedených skutečnostech, zejména zdůraznil otázky týkající se pobytu mimo území naší republiky a doplnil, že všechny tyto skutečnosti by mohl potvrdit jako svědek M., M., bytem v . Zároveň předložil soudu fotografii, která měla zachytit místo na Rusko - Čečenské hranici, kde je vozidlo, které měl zapůjčené v Autopůjčovně J. T. Konečně doplnil situaci při zapůjčování vozidla, že na něho byl vyvíjen z hlediska časového určitý tlak, aby vozidlo převzal ke konci pracovní doby.

V průběhu řízení u Krajského soudu v Českých Budějovicích se obžalovaný vyjádřil tak, že V. Ř. je jeho nevlastní otec, který se oženil v roce 1996 s jeho matkou. To, že jmenovaný měl zpronevěřit ještě nějaké jiné auto, se však dozvěděl až v době, když už proti němu bylo vedeno trestní stíhání. Mělo jít o nějaké auto z okresu Vsetín. Domnívá se, že i toto auto Ř. prodal na Ukrajinu. To mu však přímo nikdy neřekl. Když přijel on na Ukrajinu, tak mu bylo řečeno, že mu někdo dá peníze (Ř. z toho dovodil, že by mohlo jít o peníze za nějakého auto. Z Ukrajiny se vracel on sám, Ř. asi 3 dny po něm a pokud ví, byl někde na Moravě zatčen. Ke ztrátě auta došlo někde v okolí Grozného. On v Čečensku skutečně nemohl získat potvrzení o ztrátě vozidla. K otázce, zda se snažil vyrovnat s poškozenou organizací uvedl, že nikoli, neboť nemá dostatek finančních prostředků a také si myslí, že náhrada je věcí pana Ř., který vše zavinil. O jmenovaném v současné době nic neví. Konečně uvedl, že na místě viděl plno aut s českými nebo slovenskými SPZ a zjistil (?), že jsou to všechno odcizená vozidla. M. hovořil o tom, že majitelé autopůjčoven si nechávají krást vozidla, aby získali pojistné.

Ve světle těchto výpovědí obžalovaného provedl okresní soud opětovně důkaz svědeckou výpovědí J. T., který jednak v přípravném řízení a jednak v řízení před soudem dne 28. 6. 2000 uvedl, že při zapůjčení vozidla obžalovaný splňoval potřebné podmínky, byť později zjistil, že patrně potvrzení zaměstnavatele bylo zfalšované. Vozidlo bylo zapůjčeno obžalovanému na konkrétní dobu za podmínek stanovených ve smlouvě. On sám byl účasten zapůjčení vozidla, věc vyřizovala paní P. byla skutečně složena záloha 4.000,- Kč. Je pravdou, že obžalovaný nemluvil o tom, že by s vozidlem měl opustit území České republiky. Žena, která s ním tehdy byla při vypůjčení vozidla, byla jeho matka. Dne 18. 8. 1998 dostal telegram z Nýrska, byl podepsaný obžalovaným a sděluje, že vozidlo je v pořádku, a vše bude uhrazeno dne 1. 9. 1998, k čemuž pochopitelně ani do současné doby nedošlo. Na obžalovaného nebyl vyvíjen nějaký nátlak z hlediska rychlosti uzavření smlouvy nebo pracovní doby. Převedení proběhlo správně, jako i v jiných případech.

Součástí důkazního materiálu jsou doklady o zapůjčení vozidla, především půjčovní smlouva č. 1209 - 1201 ze dne 8. 6. 1998, ze které mimo jiné skutečně vyplývá, že vozidlo je zapůjčeno do 15. 6. 1998 do 15. 00 hodin. Součástí smlouvy jsou podmínky o nájmu dopravního prostředku uvedené v tiskopise smlouvy s odkazem na ustanovení § 630-637 Obchodního zákoníku a § 663-670 Občanského zákoníku. V podmínkách smlouvy je mimo jiné uvedeno (bod 8), že smlouvu nelze prodloužit bez souhlasu pronajimatele, že vozidlo smí řídit pouze osoba řidič, uvedená v půjčovní smlouvě a nesmí být zapůjčeno jiné osobě (bod 10), a také že bez písemného souhlasu pronajimatele nesmí nájemce vyjet s vozidlem do zemí východní Evropy kromě Slovenska, zejména do Polska, Ukrajiny, Rumunska, Maďarska, Ruska (bod 13). Smlouva byla podepsána obžalovaným a pracovníci autopůjčovny paní P.

Z obsahu telegramu zasláného obžalovaným J. T. dne 18. 8. 1998 je zřejmé, že jmenovaný uvedl, že auto přiveze dne 1. 9. 1998 a vše vyrovná.

Již v průběhu prvního řízení před zdejším soudem v zájmu objektivizace výpovědi obžalovaného předpokládal soud výslech svědků V. Ř. a V. Ř., oba jmenovaní však využili svého práva a odmítli ve věci vypovídat. Vzhledem k těmto skutečnostem soud nyní nepřikročil k takovému postupu, aby jmenované svědky k jednání předvolal. K osobě V. Ř. zjistil, že ten byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Bruntále, sp. zn. 3T 6/1999 ze dne 17. 3. 1999 k nepodmíněnému trestu odnětí svobody trvání 20 měsíců se stanovením do věznice s ostrahou a to pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 2 tr. zák. Jeho jednání však nesouvisí se zde projednávanou trestnou činností, ani nepotvrzuje vyjádření obžalovaného ve vztahu k možné trestné činnosti prodejem odcizených motorových vozidel mimo území našeho státu.

Ve světle požadavků rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, aby byly napraveny vady předchozího řízení zejména tím, že Okresní soud v Českých Budějovicích cestou mezinárodní právní pomoci prověří, zda vůbec existuje osoba jménem M. M. (obžalovaný hovoří o

jménu M [redacted] M [redacted]), soud se pokusil řešit tuto otázku nejprve cestou spolupráce s Policejním prezidiem ČR, odborem mezinárodní spolupráce - Interpol Praha, neboť přímé zjišťování cestou právní pomoci, při nedostatku informací, dokonce i v otázce jména údajného svědka a účastníka celé situace, způsobem naznačeným uvedeným soudem, považuje za fakticky vyloučené. Soudu bylo sděleno, že vlastním pátráním se nepodařilo zjistit bližší informace k uvedenému jménu, či místu pobytu.

Obžalovaný k dotazu soudu sám svým písemným vyjádřením ze dne 26. 4. 2002 sdělil, že všechny údaje o výše jmenované osobě M [redacted] M [redacted] sdělil již při vyšetřování, ale také i před okresním a krajským soudem, kdy mimo jiné trval na osobním výslechu tohoto svědka. Přes skutečnost, že mu nebylo vyhověno, chce v tomto směru spolupracovat, ale vzhledem k času se domnívá, že poskytnuté údaje již nemusí být přesné, zejména pokud jde o místo pobytu M [redacted] M [redacted].

Soud po vyhodnocení všech těchto důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. dospěl k závěru, že skutečně nelze zcela jednoznačně a bez jakýchkoliv pochyb prokázat úmysl obžalovaného jednáním ze dne 8. 6. 1998, přisvojit si cizí věc, která mu byla svěřena a způsobit tak na cizím majetku škodu nikoli malou, tedy uzavřít, že obžalovaný svým jednáním spáchal trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 2 tr. zák. Ve vzniklé situaci je navíc soud vázán ve smyslu ustanovení § 270 odst. 4 tr. ř. právním názorem Nejvyššího soudu ČR.

Na druhé straně je soud přesvědčen, že jednání obžalovaného vykazuje znaky skutkové podstaty jiného trestného činu a to po stránce subjektivní i objektivní, konkrétně trestného činu neoprávněného užívání cizí věci ve smyslu ustanovení § 249 odst. 1 tr. zák. Dle názoru soudu bylo bezpečně prokázáno, že obžalovanému R [redacted] P [redacted] bylo svěřeno vozidlo na základě smlouvy a to na dobu určitou, konkrétně do dne 15. 6. 1998. Obžalovaný zcela nepochybně musel vzít na vědomí tuto důležitou skutečnost, neboť je zcela obvyklé, že nájemce věci, v tomto případě motorového vozidla, je seznamován, respektive i sám ve vlastním zájmu ví, na jakou dobu a jakým způsobem může věc disponovat.

Ustanovení § 249 odst. 1 tr. zák. předpokládá, že úmysl pachatele směřuje pouze k přechodnému užívání cizí věci, a to neoprávněnému (tzv. krádež užitku), což představuje dočasnou dispozici, která však může trvat jen relativně krátkou dobu. V této souvislosti soud řešil otázku, zda právě uplynutím půjčovní doby skončil též smluvní vztah mezi pronajimatelem věci, tedy vozidla, to jest J [redacted] T [redacted] a obžalovaným R [redacted] P [redacted]. Bez ohledu na další obhajobu obžalovaného, jak bylo nakládáno s vozidlem, jeho vyjádření i v tom smyslu, že již následně nemohl situaci zvládnout a byl vlastně ve vleku nastávajících okolností, je zcela nepochybné, že to byl právě obžalovaný a nikoli R [redacted], o jehož zásadním podílu obžalovaný mluví, který velmi dobře věděl, za jakých podmínek si vozidlo půjčuje, jakým způsobem s ním může disponovat a především na jakou dobu. Vzhledem k tomu, že tak neučinil a byl si vědom svého jednání, má soud za prokázané, že v kritické době způsobil na cizím majetku škodu nikoli malou (škoda ve výši 193. 800,- Kč) tím, že neoprávněně užíval přechodně věc, která mu byla svěřena.

Při úvaze o trestu a způsobu jeho výkonu hodnotil soud všechny rozhodné skutečnosti projednávaného případu, zejména stupeň společenské nebezpečnosti jednání obžalovaného, konkrétní následky, ale také přístup obžalovaného k projednávání trestné činnosti, jeho dosavadní způsob života a také možnost nápravy. Po vyhodnocení všech těchto okolností dospěl soud k závěru, že je možné uložit obžalovanému výchovný trest v podobě trestu odnětí svobody ještě podmíněně odloženého na přiměřenou zkušební dobu. Trest v trvání 10 měsíců byl proto odložen na zkušební dobu 1 rok a 6 měsíců, kterou soud považuje za postačující, nejen vzhledem k dosavadnímu způsobu života obžalovaného, ale i faktu, že od spáchání trestné činnosti uplynula nepochybně delší doba, ve které nebyly k osobě obžalovaného zjištěny negativní poznatky.

Přes stanovisko obžalovaného k otázce viny ve vztahu k následku jednání, tedy ke škodě v částce 193.800,- Kč, v situaci, kdy soud rozhodl o vině obžalovaného konkrétním trestným činem, je na místě uložit i povinnost k náhradě takové škody, když sám obžalovaný v podstatě do současné doby s výjimkou jediného telegramu z roku 1998 prakticky žádnou aktivitu neprojevil. Obžalovaný je tedy podle § 228 odst. 1 tr. ř. povinen uhradit uvedenou škodu ve prospěch J. T. tak, jak je uvedeno ve výrokové části rozsudku a tato povinnost je zdůrazněna i rozhodnutím podle § 59 odst. 2 tr. zák., které mimo jiné směřuje k ověření chování obžalovaného v době podmíněného odsouzení. Je zřejmé, že poškozený J. T. nar. požaduje náhradu ještě vyšší a to v částce nejméně 220.000,- Kč. Zde však soud rozhodl z hlediska předložených důkazů v této otázce tak, že podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal poškozeného se zbytkem uplatňovaného nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od jeho doručení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu podepsaného (§ 248 odst. 1 tr.ř., § 252 tr. ř.), a to ve trojím vyhotovení.

Státní zástupce tak může učinit pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo chybí (§ 246 odst. 1 tr.ř.).

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce (§ 247 odst. 2 tr.ř.).

Odvolání musí být ve shora uvedené lhůtě také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 1, 2, 3 tr.ř.).

V Českých Budějovicích dne 19. 6. 2002

Jaroslav K o m á r e k, v. r.
s a m o s o u d c e

Za správnost vyhotovení:
Irena Daňhová